

Kirje

9.6.2020

VN/6625/2019
VN/6625/2019-TEM-1

Jakelussa mainitut

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle aerosolilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi aerosolilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi aerosolilaki, jolla voimassa oleva aerosolien tuoteturvallisuussäntely siirrettäisiin vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetusta laista (kemikaaliturvallisuuslaki) omaan aerosolilakiin. Kemikaaliturvallisuuslakiin jäisivät aerosolien osalta niiden teollisen käsittelyn, varastoinnin ja säilytyksen turvallisuutta koskevat säännökset. Kemikaaliturvallisuuslain nojalla voimassa oleva aerosoliasetus kumottaisiin ja annettaisiin uudistetussa muodossa aerosolilain nojalla. Esitys on säädöstekninen eikä sillä muutettaisi voimassa olevia aerosolien tuoteturvallisuusvaatimuksia eikä asetettaisi uusia vaatimuksia.

EU:n markkinavalvonta- ja vaatimustenmukaisuusasetuksen (EU) 2019/1020 kansallisen täytäntöönpanon kannalta olisi tavoitteellista yhdenmukaistaa sääntelyrakenteet etenkin niiden markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotesektorien osalta, joissa ei nykyisin nimenomaisesti tukeuduta markkinavalvontalakiin. Aerosolit ovat yksi tällainen tuotesektori, jonka osalta esitykseen sisältyvä sääntelyrakenteiden yhdenmukaistaminen selkeyttäisi myös valvontaviranomaisen toimivaltaa. Työ- ja elinkeinoministeriön tuotesäätelymalliin mukauttaminen edesauttaisi myös markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanoa. Esityksessä ehdotetaan tämän vuoksi, että aerosoleja koskeva sääntely lisätään markkinavalvontalain soveltamisalaan.

Tausta

Aerosoleja koskevat säännökset sisältyvät kemikaaliturvallisuuslakiin (390/2005) ja sen nojalla voimaan jätettyyn aerosoliasetukseen (1433/93). Asetuksella on saatettu voimaan Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivi 75/324/ETY (jäljempänä aerosolidirektiivi) ja sen aerosolien merkintöjä, sisällön määrää, testausta ja teknisiä vaatimuksia koskevat muutokset 94/1/EY, 2008/47/EY ja 2013/10/EU.

Alun perin aerosoliasetus annettiin jo kumottujen räjähdysvaarallisista aineista annetun lain (263/53) ja paineastialain (98/73) nojalla. Ensin mainittu laki kumottiin kemikaaliturvallisuuslailla mutta aerosoliasetus jätettiin kemikaaliturvallisuuslain nimenomaisen säännöksen nojalla voimaan. Kemikaaliturvallisuuslaki sisältää aerosolien tuotevaatimuksia koskevat perussäännökset.

Kun paineastialaki korvattiin painelaitelaila (869/1999), aerosoliasetus jätettiin sen nojalla edelleen voimaan. Sen sijaan uudesta vuoden 2017 alusta voimaan tulleesta painelaitelaista (1144/2016) viittaus aerosoliasetukseen voimassaoloon jäi pois. Aerosoliasetus on näin ollen voimassa kemikaaliturvallisuuslain nojalla muttei sen sijaan enää painelaitelain nojalla. Aerosoli voi kuitenkin tuoteominaisuuksiensa puolesta olla myös sellainen painelaite, joka ei

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

www.tem.fi

sisällä kemikaaliturvallisuuslaissa tarkoitettua vaarallista kemikaalia. Ponneaineena voi olla paineilma ja vaikuttavana aineena myrkytön ja palamaton kemikaali.

Aerosoleja koskevat tuotevaatimussäännökset perustuvat vanhaan vuodelta 1975 peräisin olevaan aerosolidirektiiviin, jota ei ole mukautettu NLF –asetukseen ja -päätökseen. Aerosoleja ei mainita markkinavalvontalain soveltamisalassa. Painelaitelaki kuitenkin kuuluu markkinavalvontalain soveltamisalaan ja painelaitteena myös aerosolien voidaan katsoa kuuluvan lain soveltamisalaan. Markkinavalvontalain soveltumista aerosolien markkinavalvontaan ja ulkorajavalvontaan ei voida kuitenkaan pitää valvovan viranomaisen toimivallan kannalta riittävän selkeänä.

Tavoitteet

Aerosoleja koskevien tuotevaatimusten säätäminen aerosolilaissa ja sen nojalla annettavassa asetuksessa selkiyttäisi valvontaviranomaisena toimivan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimivaltaa.

Kemikaaliturvallisuuslakiin sisältyvien aerosoleja koskevien tuoteturvallisuussäännösten kumoaminen edistäisi tavoitetta säätää kemikaaliturvallisuuslaissa ainoastaan vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden olosuhdevalvonnasta, joka muodostuisi tuotteen käytönaikaisesta turvallisuudesta ja sen valvonnasta. Kemikaaliturvallisuuslakiin jäisivät aerosolien osalta näin ollen edelleen niiden teollisen käsittelyn, varastoinnin ja säilytyksen turvallisuutta koskevat säännökset.

Ehdotetussa aerosoliasetuksessa säädettäisiin tarkemmat tekniset tuoteturvallisuusvaatimukset. Teknisten yksityiskohtien osalta asetuksessa viitattaisiin aerosolidirektiivin liitteessä säädettyihin rakenne-, testaus, merkintä- ja täyttövaatimuksiin. Aerosolisäädökset mukautettaisiin tältä osin työ- ja elinkeinoministeriön tuotesääntelymalliin. Viittausten koetaan liitteitä toimivammaksi tavaksi saattaa yksityiskohtaiset, puhtaasti tekniset säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä. Työ- ja elinkeinoministeriön tuotesääntelymalliin mukauttaminen edesauttaisi myös markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanoa.

Aerosolien markkinoille saattamisesta vastuussa olevaan tahoon kohdistuvat velvoittavat säännökset ehdotetaan nostettavaksi aerosoliasetuksen liitetasolta lakitasolle. Myös aerosolien lopputarkastusmenetelmien hyväksyntöihin liittyvä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimivaltasäännös ehdotetaan siirrettäväksi asetuksen liitteestä lakiin. Säädöstason nostamisella toteutettaisiin näiltä osin perustuslain edellyttämä säädöstaso.

Osastopäällikkö

Antti Neimala

Hallitussihteeri

Sirpa Sillstén

Liitteet Hallituksen esitys aerosolilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Jakelu :

Ahvenanmaan maakuntahallitus - Ålands landskapsregering
Liikenne- ja viestintäministeriö
Oikeusministeriö
Valtiovarainministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Ympäristöministeriö
Puolustusministeriö

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira
Tulli
Pelastusalan kumppanuusverkosto

AKAVA ry
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Kaupan Liitto ry
Kemianteollisuus ry
Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry
Palvelualojen Työnantajat PALTA ry
Päivittäistavarakauppayhdistys
SAK ry
Suomen Aerosoliyhdistys ry
STTK ry
Suomen Kauppakeskusyhdistys ry
Suomen Palopäällystöliitto
Suomen Sairaalatekniikan Yhdistys ry
Suomen Standardisoimisliitto SFS ry
Suomen Yrittäjät ry
Teknisen Kaupan liitto
Teknokemian Yhdistys ry
Teknologiateollisuus ry
Tuote- ja palvelukaupan yhdistys Etu ry

Tiedoksi

Kuluttajaturvallisuusasiain neuvottelukunta
Metrologian neuvottelukunta
Sähkö- ja hissiturvallisuuden neuvottelukunta
Turvallisuustekniikan neuvottelukunta
Vaatimustenmukaisuuden arviointiasiain neuvottelukunta

Tavarapakettisääntelyn taustaryhmä
Markkinavalvontasääntelyn koordinaatioryhmä
Markkinavalvontafoorumi